

УДК 7.05:687.016

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СТИЛЮ ПАНК У РОЗРОБЦІ КОЛЕКЦІЇ МОЛОДІЖНОГО ОДЯГУ

КРОТОВА Тетяна, ХОВАНОВА Олександра,
ПІДГОРНА Маргарита

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
Krotova_t@ukr.net

У дослідженні обґрунтовано результати реалізації дизайн-проєкту щодо створення колекції з елементами стилю панк; застосовано трансформацію образних властивостей костюма зазначеного стилю 1970-х рр. у процесі проектування сучасного одягу. Обґрунтовано та реалізовано оптимальний спосіб розробки об'ємно-просторової форми чотирьох одиничних зразків колекції, представлено моделі, виконані в матеріалі.

Ключові слова: дизайн одягу, стиль панк, колекція, костюм, трансформація, сучасні тенденції.

ВСТУП

У 1970-х рр. у світі моди відбулася одна з найрадикальніших трансформацій – поява стилю панк. Цей напрям не лише відобразив глибокі соціальні й культурні зміни часу, а й докорінно змінив уявлення про моду як інструмент самовираження. Панк як культурне явище зародився у Великобританії на тлі соціальної напруги та розчарування молоді у життєвих устоях. Цей настрій швидко трансформувався у характерну візуальну мову: одяг не був лише функціональним засобом – він став формою протесту, викликом суспільству, способом заявити про свою індивідуальність. Стиль швидко проник у масову культуру. Модні будинки, які раніше не приділяли достатньо уваги вуличному стилю, почали адаптувати панк-естетику до своїх колекцій. Так з'явилася нова хвиля моди – експериментальна, вільна від вимог елегантності.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є аналіз особливостей використання образно-візуальної мови костюму в стилі панк як джерела розробки сучасного молодіжного одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Наприкінці 1970-х рр. панк перетворився на глобальний феномен, ставши символом індивідуалізму та виступу проти загальноприйнятих суспільних норм. Однією з важливих ідей панку є його антиспоживацькі наміри та ідея «зроби сам». Оскільки багато членів субкультури походили з робітничого класу та мали низький рівень доходу, багато речей вони виготовляли своїми руками. Це посилювало антиспоживацьку філософію руху, в якій учасників заохочували обходитися тим, що вони мають [1].

У Лондоні панк-мода стала формою протесту проти соціальної нерівності: чим провокативніший і шокуючий вигляд мав одяг, тим сильніше він демонстрував відторгнення суспільних норм. У другій половині 70-х рр. обличчям панк-моди стала Вів'єн Вествуд [2; 3]. Разом із Малкольмом Маклареном іона створювала скандальні образи для гурту Sex Pistols, а її бутік SEX у Лондоні став епіцентром модного бунту.

Стиль панк зайняв помітне місце в естетиці вуличної моди. Основна ознака вуличної моди – відсутність правил, обмежень у використанні кольорів чи стильових напрямків субкультур. Можна поєднувати спортивний одяг з елегантними речами, мас-маркетом, поєднувати та змішувати різні форми, створюючи нові силуети. Сучасна вулична мода являє собою змішування існуючих видів субкультур, стилів та напрямів. Народившись на вулицях великих міст, вулична мода постійно розвивається, вбираючи нові культурні та художні тенденції, зберігаючи при цьому свій національний характер [4].

Цільовий споживач для розробленої колекції (рис.1) – це молодь віком від 18 до 35 років, що активно слідує за модними тенденціями, має яскраво виражену індивідуальність і шукає спосіб самовиразитись через одяг. Колекція розрахована на жіночу і чоловічу аудиторію, серед якої фотографи, дизайнери, режисери, архітектори, блогери, музиканти, стилісти, тату-майстри та письменники тощо. Цінності аудиторії можна визначити такими: індивідуальність, створення та розвиток себе, сімейні цінності, психологічне та фізичне здоров'я, сталий розвиток, збагачення та поширення української культури.

Моделі колекції за призначенням є неформальним одягом. У класичному панк-стилі панують агресивні, сильні кольори, що викликають емоції і відображають дух революційності. Однак останніми роками палітра панк-стилю зазнала певних змін, доповнившись новими відтінками. Основні кольори в колекції – коричневий, сірий, рожевий, додатковими є блакитний та червоний. Чорний колір (шкіряні куртки, джинси, футболки з принтами) став символом панк-культури, відображаючи анархістську естетику.

Рис. 1. Ескізи колекції молодіжного одягу з елементами стилю «панк»

Довжина жіночих спідниць міні/максі; брюки та дві пари джинсів – довжиною в підлогу. Блок включає вироби з прозорих тканин, сорочок та сорочкових топів. Силуети, крій, поєднання тканин, кольорів – мають підкреслити гармонію нового бунтарства та природньої людської краси. Ця колекція має надати людям відчуття свободи та комфорту з самими собою, не змушуючи споживачів бути модним як всі, а бути такими, якими вони є.

У процесі створення колекції враховано ключові характеристики стилю: панк, з його іконічними елементами, такими як шкіряні куртки, потерті джинси та агресивні аксесуари, привносить в колекцію енергію виклику.

Для виконання моделей в матеріалі (рис.2) було використано як нові матеріали, так і тканини зі старих речей. Для моделі чоловічих джинсів було обрано тканину світлого кольору з невеликим вмістом еластану, що зберігає зручність у виробі та витривалість матеріалу. Верхнім шаром додано фатін рожевого кольору середньої м'якості. На білу майку, що покроєна асиметрично, нанесено трафаретний малюнок ручної роботи, а також булавки. Для виготовлення головної одиниці представлених виробів – шкіряної куртки, – використано еко-шкіру на флісі, проклеєну дублеріном. Кольорові вставки виконано фарбами з акрилу. Всі матеріали наразі є актуальними в багатьох колекціях сучасних дизайнерів.

Рис.2. Моделі колекції з елементами стилю панк, виконані в матеріалі. 2025 р.

ВИСНОВКИ

Досліджено особливості стилю панк у контексті актуальних проблем сучасного дизайну та обґрунтовано підходи для розробки моделей молодіжного сучасного одягу. Встановлено, що окремі варіанти конструктивних та декоративних рішень дизайну костюма в стилі панк 1970-х рр. органічно адаптуються до сучасних модних тенденцій. Важливим аспектом при реалізації задуму був вибір матеріалів: застосовано комбінацію традиційних тканин (шовк, фатін) з екошкірою, денімом, що допомогло створити контраст та підкреслити унікальність виробів. Незважаючи на те, що стиль панк розвинувся у середовищі молодіжна субкультури, він продовжує впливати на сучасну моду, надихаючи дизайнерів на створення унікальних та експресивних образів.

ЛІТЕРАТУРА

1. The Punk Movement: Rebellion and Subversion in Fashion. September 7, 2023. byFashionLawJournal URL: <https://fashionlawjournal.com/the-punk-movement-rebellion-and-subversion-in-fashion/>
2. Бів'єн Вествуд. URL: https://webcitation.org/65D89mEDQ?url=http://www.metmuseum.org/toah/hd/vivw/hd_vivw.htm
3. Westwood: Punk, Icon, Activist – Official Trailer. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qvYmFcAegH4>
4. Пашкевич К., Сімак А., Чупріна Н., Малько А., Петрова О. Вулична мода як творче джерело для розробки сучасних колекцій молодіжного одягу. URL: [https://designconference.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/30/2024/02/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4](https://designconference.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/30/2024/02/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B430/2024/02/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4)
5. Безсонова О. Ефект моди та конформізм: звідки беруться тренди? URL: <https://tykyiv.com/stilnij/efekt-modi-ta-konformizm-zvidki-berutsia-trendi/>

KROTOVA T., KHOVANOVA O., PIDGORNA M.

FEATURES OF USING THE PUNK STYLE IN THE DEVELOPMENT OF A YOUTH CLOTHING COLLECTION

The study substantiates the results of the implementation of a design project to create a collection with elements of punk style; the transformation of the image properties of the costume of the specified style of the 1970s was applied in the process of designing modern clothing. The optimal method for developing the three-dimensional form of four individual samples of the collection is substantiated and implemented, and models made of the material are presented.

Keywords: clothing design, punk style, collection, costume, transformation, modern trends.